

Dziecięca neofobia żywieniowa, tj., odrzucanie lub unikanie nowych produktów żywieniowych w młodym wieku, jest popularnym problemem, który wpływa na jakość żywienia dzieci i hamuje kształtowanie zdrowych preferencji żywieniowych. Istniejące badania wykazują liczne biologiczne, środowiskowe i psychologiczne korelaty tego zjawiska, włączając w to również wrażliwość sensoryczną. Wśród modalności zmysłowych, oczywistym kandydatem na tego typu korelat jest węch, jako że istotnie wpływa on na spostrzeganie jedzenia i odczuwaną ze spożywania pokarmów przyjemność. Jednakże, z kilkoma wyjątkami, istniejące badania rzadko analizują związek między węchem a neofobią żywieniową, zwłaszcza wśród dzieci. Brakuje również wyjaśnień tłumaczących powiązanie tych zmiennych. Bardziej powszechne badania na ten temat wśród dorosłych wskazują na istnienie negatywnego związku tych zmiennych i sugerują istnienie mechanizmu modulującego ich zależność. Wyniki te nie mogą być jednak generalizowane na najmłodsze grupy wiekowe. Z tego powodu, celem przedstawionego projektu jest analiza związku między różnymi aspektami wrażliwości węchowej a neofobią żywieniową wśród dzieci.

Główną hipotezą projektu jest istotne powiązanie wrażliwości węchowej i neofobii żywieniowej poprzez podwyższone pobudzenie generowane przez bodźce zapachowe u neofobicznych dzieci. W Badaniu 1 chcemy dogłębnie zbadać związek między różnymi aspektami wrażliwości węchowej i neofobią żywieniową, natomiast w Badaniu 2 będziemy testować hipotetyczny, fizjologiczny mechanizm odpowiedzialny za ten związek. Nasze analizy będą dodatkowo poszerzone poprzez włączenie licznych zmiennych kontrolnych i kowariant. Po drugie, możliwość kształtowania preferencji i zdolności węchowych sugeruje, że na dziecięcą neofobię żywieniową można oddziaływać poprzez interwencje wpływające na zmysł węchu. Z tego powodu, w badaniu 3 chcemy sprawdzić, czy neofobia żywieniowa może być zmniejszona poprzez interwencję węchową i sprawdzimy przypuszczenie, że poszerzenie zdolności węchowych poprzez trening węchowy obniży niechęć do próbowania nowych pokarmów.

We wszystkich trzech badaniach neofobia żywieniowa będzie oceniana za pomocą kwestionariusza wypełnianego przez dziecko i opiekuna oraz poprzez behawioralne badanie sprawdzające „chęć jedzenia” nowych produktów żywnościowych wzorowane na badaniu Reverdy’ego i współpracowników (2008). W Badaniu 1 zbadamy związek między neofobią żywieniową wśród dzieci i ich opiekunów, a różnorodnymi zdolnościami węchowymi, t.j., identyfikacją zapachów, progiem wykrywania zapachu nieznanego produktu powiązanego z jedzeniem i niepowiązanego z jedzeniem, oraz z ocenami przyjemności różnych bodźców zapachowych. Grupa badawcza będzie obejmować dzieci w wieku 3-8 lat zrekrutowane w przedszkolach i szkołach. Dzieci będą badane w trzech sesjach, z których każda będzie obejmować jeden test węchowy. W Badaniu 2, generowane przez bodźce zapachowe pobudzenie będzie oceniane za pomocą analizy przewodnictwa skórniego. Wyniki będą interpretowane w odniesieniu do poziomu neofobii żywieniowej u dzieci oraz typu prezentowanego bodźca. W Badaniu 2 sprawdzimy, czy neofobia żywieniowa może być zmniejszona poprzez interwencję wpływającą na zmysł węchu w grupie 4-latków. Dzieci w grupie eksperymentalnej wezmą udział w 12-tygodniowym treningu węchowym, a efekty tego treningu będą oceniane zaraz po jego ukończeniu oraz po 10 miesiącach.